

162

Na temelju poglavlja IV, odjeljak B, članka 33. stavak 1. točka e) Ustava Tuzlanskog kantona, donosim

UKAZ**O PROGLAŠENJU ZAKONA O TEHNIČKOJ KULTURI**

Proglašava se Zakon o tehničkoj kulturi, koji je donio Sabor Tuzlanskog kantona na sjednici od 12. 7. 2002. godine.

Broj: 01-612/02
Tuzla, 19. 7. 2002. godine

Predsjednik
Tuzlanskog kantona,
Mr. Selim Bešliagić, v.r.

ZAKON**O TEHNIČKOJ KULTURI****I. OPĆE ODREDBE**

Članak 1.

Ovim zakonom se uređuje oblast tehničke kulture: osnutak, organiziranja i financiranje udruga i zajednica tehničke kulture, kao i druga pitanja od značaja za tehničku kulturu na području Tuzlanskog kantona (u daljem tekstu: Kanton).

Temeljni ciljevi u oblasti tehničke kulture su: razvitak i afirmiranje tehničke kulture, podsticanje na stvaralački znanstveni rad, tehnički odgoj i naobrazba, unapređivanje inovatorstva, širenje znanstvenih i tehničkih dostignuća, afirmiranje tehničkih športova i znanstveno i tehničko osposobljavanje građana.

Članak 2.

U smislu ovog zakona oblast tehničke kulture obuhvaća: tehnički odgoj, naobrazba i osposobljavanje djece i mladeži, tehničku naobrazbu i osposobljavanje građana, znanstvenotehničko stvaralaštvo i unapređivanje pronalazaštva, inovatorstva i racionalizatorstva, radioamaterizam, informatičke, foto, filmske i video-aktivnosti, tehničke športove i znanstveno-tehničke manifestacije.

Članak 3.

Tehnički odgoj, naobrazba i osposobljavanje djece i mladeži ostvaruje se po programima izvannastavnih aktivnosti za osnovne, srednje škole i fakultete u klubovima mladih tehničara sukladno zakonu.

Članak 4.

Tehnička naobrazba i osposobljavanje građana u stjecanju tehničkih, tehnoloških i informatičkih znanja i vještina ostvaruje se teorijskim obučavanjem i praktičnim radom u udrugama tehničke kulture i drugim pravnim osobama.

Članak 5.

Znanstvenotehničko stvaralaštvo i unapređivanje pronalazaštva, inovatorstva i racionalizatorstva ostvaruje se u udrugama tehničke kulture, privrednim subjektima i drugim pravnim osobama stvaranjem uvjeta za rad i podsticanjem zainteresiranih građana na unapređivanje sredstava tehnike, tehnologije, projektantskih i konstrukcionih rješenja, rad na pronalazenju i patentiranju izuma, inovacija i racionalizaciji postojećih tehničkih rješenja, kao i supstituciji dijelova uvozne opreme.

Članak 6.

Radioamaterizam je stručno osposobljavanje, uspostavljanje veza i prijenos poruka koje se ostvaruju u udrugama tehničke kulture iz te oblasti i samostalnim djelovanjem pojedinaca.

Članak 7.

Informatička aktivnost je upoznavanje sa tehničkim dostignućima u oblasti računara, stručno osposobljavanje za uporabu računarskih uređaja, računarske programske podrške i aktivnosti vezane za internet koje se ostvaruju teorijskim i stručnim osposobljavanjem i praktičnim radom u udrugama tehničke kulture i samostalnim radom pojedinaca.

Članak 8.

Foto-aktivnost je upoznavanje sa tehničkim dostignućima u izradi fotografije, izrada i izlaganje umjetničke, digitalizirane i digitalne fotografije koja se ostvaruje teorijskim i stručnim osposobljavanjem i praktičnim radom u udrugama tehničke kulture i samostalnim radom pojedinaca.

Članak 9.

Filmsku i video-aktivnost čini izrada i prezentiranje radova korišćenjem filmske i video tehnike, a ostvaruje se teorijskim i stručnim osposobljavanjem i praktičnim radom u udrugama tehničke kulture i samostalnim radom pojedinaca.

Članak 10.

Tehnički športovi su športovi u kojima značajnije dolazi do izražaja uporaba i vještina rukovanja složenijim tehničkim sredstvima. Ostvaruju se kroz aktivnosti udruga tehničke kulture.

Tehnički športovi, u smislu ovog zakona, su: motorna pilotaža, jedriličarstvo, padobranstvo, automobilizam, motociklizam, kajakaštvo, motonautika, karting, ronilaštvo, radiogoniometrija, aviomodelarstvo, brodomodelarstvo, automodelarstvo i raketarstvo.

Ronilačka aktivnost je podvodna aktivnost za športske, turističke, industrijske, spasilačke i druge potrebe koja se ostvaruje u udrugama tehničke kulture, teorijskim i stručnim osposobljavanjem i primjenom stečenih znanja i vještina.

Članak 11.

Znanstvenotehničke manifestacije organiziraju se kao smotre, izložbe, festivali i natječaji.

Na znanstvenotehničkim manifestacijama prezentiraju se dostignuća u oblasti tehničke kulture.

Znanstvenotehničke manifestacije se organiziraju od strane udruga iz oblasti tehničke kulture, obrazovnih i znanstvenih ustanova i institucija.

Članak 12.

Obavljanjem djelatnosti iz oblasti tehničke kulture zadovoljavaju se potrebe i interesi društva i osobne potrebe i interesi građana u stjecanju tehničkih znanja i vještina potrebnih za obavljanje profesionalnih zadataka i poslova u svakodnevnom životu.

Djelovanjem udruga iz oblasti tehničke kulture kod djece, mladeži i drugih građana stvaraju se pozitivne navike za korišćenje slobodnog vremena, poboljšava se kvalitet rada u proizvodnji i drugim djelatnostima i doprinosi jačanju obrambenih sposobnosti koje su od šireg društvenog interesa.

Članak 13.

Ostvarivanje navedenih aktivnosti u oblasti tehničke kulture, kao i stručno-razvojni poslovi praćenja tehničke kulture za potrebe Kantona, su poslovi od posebnog društvenog interesa.

II. OBAVLJANJE DJELATNOSTI U OBLASTI TEHNIČKE KULTURE

Članak 14.

Djelatnost iz oblasti tehničke kulture mogu obavljati pravne i fizičke osobe ako osiguraju odgovarajući stručni kadar, objekte, tehnička sredstva, opremu i zdravstveni nadzor, i ako su registrirane za obavljanje ove djelatnosti.

Uvjete za obavljanje djelatnosti tehničke kulture propisuje ministar naobrazbe, znanosti, kulture i športa (u daljem tekstu: ministar).

Članak 15.

Stručni kadar obavlja tehničku naobrazbu i osposobljavanje građana, učestvuje u ostvarivanju aktivnosti u tehničkim sportovima i obavlja druge poslove u oblasti tehničke kulture.

Stručnim kadrom, u smislu ovog zakona, smatraju se osobe sa najmanje srednjom stručnom spremom koje su stručno osposobljene na seminarima i tečajevima u udrugama tehničke kulture.

Vrsta i stupanj stručne spreme, odnosno vrsta i način stjecanja stručne osposobljenosti bliže se uređuju statutom zajednice tehničke kulture Kantona, odnosno statutima članica zajednice tehničke kulture.

Članak 16.

Objekti tehničke kulture, u smislu ovog zakona, su: građevinski objekti - domovi tehnike, hangari, opservatorije, radionice, laboratorije, uređeni vodeni tokovi za sportove na vodi i drugi objekti namijenjeni ostvarivanju aktivnosti u oblasti tehničke kulture.

Tehnička sredstva i opremu tehničke kulture čine naročito: vazduhoplovne letjelice, brodice, motorni čamci, jedrilice, radiopostaje, računarski uređaji, motorna vozila, autodromi, pilot postrojenja i makete.

Članak 17.

Pod zdravstvenim nadzorom, u smislu ovog zakona, podrazumijeva se:

- kontrola stanja zdravlja natjecatelja u tehničkim sportovima prije i u tijeku trajanja sportskih aktivnosti
- pružanje hitne medicinske pomoći natjecateljima, drugim sudionicima i prisutnim osobama na natjecanjima u tehničkim sportovima
- kontrola uzimanja i davanja zabranjenih stimulativnih i doping sredstava natjecateljima u tehničkim sportovima.

Članak 18.

Pravne i fizičke osobe koje obavljaju djelatnost tehničke kulture su dužne osigurati redovit pregled ispravnosti objekata, tehničkih sredstava i opreme prije uporabe sukladno svojim općim aktom.

Članak 19.

Vlasnik objekata tehničke kulture može, uz nadoknadu, prenijeti, na temelju natječaja, pravo korišćenja nad tim objektima pravnoj i fizičkoj osobi koja se bavi organiziranjem poslova i aktivnosti iz oblasti tehničke kulture.

Pravo korišćenja objekata tehničke kulture, koji su dobra u općoj uporabi, ne može se prenijeti na fizičku osobu.

Pravo korišćenja objekata, iz stavka 1. ovog članka, prenosi se ugovorom, kojim se uređuju međusobna prava i obveze, a posebno visina nadoknade i uvjeti kojima se osigurava namjensko i racionalno korišćenje, čuvanje i održavanje objekata tehničke kulture.

III. UDRUGE I ZAJEDNICE TEHNIČKE KULTURE

Članak 20.

Udruge tehničke kulture mogu se osnovati slobodnim udruživanjem građana sa ciljem obavljanja i razvijanja različitih djelatnosti u oblasti tehničke kulture.

Na uvjete za osnutak, upis u registar, stjecanje, korišćenje i raspolaganje sredstvima, nadzor nad zakonitošću rada, prestanak rada, kao i druga pitanja u svezi sa radom udruga tehničke kulture primjenjuje se Zakon o udruživanju građana, ako ovim zakonom nije drugačije određeno.

Članak 21.

Udruga tehničke kulture ne može otpočeti s radom prije upisa u Registar udruga građana koji vodi Ministarstvo pravosuđa i uprave Tuzlanskog kantona.

Članak 22.

Udruge tehničke kulture mogu, radi stjecanja sredstava za ostvarivanje svojih ciljeva i zadataka utvrđenih statutom, sukladno zakonu, osnovati privredne subjekte.

Članak 23.

Udruge tehničke kulture mogu da za svoje članove i građane realiziraju programe naobrazbe i osposobljavanja za stjecanje tehničkih, tehnoloških i informatičkih znanja i vještina.

Programi iz prethodnog stavka ovog članka objedinjavaju stručnoteorijski i praktičan rad iz oblasti foto aktivnosti, filmske i video-aktivnosti, radioamaterizma, avio i brodomodelarstva, informatike, inventivnog stvaralaštva u svezi sa projektantskim, konstrukcionim i drugim rješenjima.

Članak 24.

Udruge tehničke kulture, druge pravne i fizičke osobe koje samostalnim radom obavljaju stručne poslove u oblasti tehničke kulture putem seminara, tečajeva, instrukcija i sl., mogu da izvode programe naobrazbe i osposobljavanja građana za stjecanje tehničkih, tehnoloških i informatičkih znanja i vještina.

Subjekti koji obavljaju poslove iz stavka 1. ovog članka mogu uz prethodno pribavljenu suglasnost Ministarstva naobrazbe, znanosti, kulture i športa (u daljem tekstu: Ministarstvo) izdavati polaznicima uvjerenja čiji oblik i sadržaj propisuje ministar.

Članak 25.

Udruge tehničke kulture mogu se udruživati u zajednice tehničke kulture.

Udruživanjem u zajednice tehničke kulture se ostvaruju zajedničke potrebe i interesi udruga tehničke kulture na realiziranju ukupnih aktivnosti u oblasti njihovog djelovanja sukladno statutu udruge.

Članak 26.

Zajednice tehničke kulture mogu se osnivati na području općine i području Kantona.

Članak 27.

Zajednice tehničke kulture imaju svojstvo pravne osobe i ne mogu početi sa radom prije upisa u Registar.

Članak 28.

Zajednica tehničke kulture općine može se osnovati ako na području općine djeluju najmanje dvije udruge tehničke kulture iz različitog područja tehničke kulture.

Zajednica tehničke kulture Kantona može se osnovati ukoliko na području Kantona djeluju najmanje dvije općinske zajednice tehničke kulture, odnosno strukovne zajednice tehničke kulture Kantona.

Strukovne zajednice tehničke kulture za određenu granu tehnike, mogu se organizirati u slučaju da na području Kantona djeluju najmanje dvije udruge tehničke kulture iz te oblasti.

U sastav zajednice tehničke kulture općine ulaze i klubovi mladih tehničara formirani u osnovnim, srednjim školama i fakultetima i upisanim u Registar klubova mladih tehničara.

Pravilnik o sadržaju i načinu vođenja Registra iz stavka 4. ovog članka propisuje ministar.

Članak 29.

Udruge i zajednice tehničke kulture podstiču i afirmiraju ukupne aktivnosti u oblasti tehničke kulture iz odgovarajućih područja (grana) tehničke kulture, usklađuju aktivnosti svojih članica, brinu o unapređivanju stručnog rada, stručnom osposobljavanju osoba, te unapređivanju dostignuća u tehničkoj kulturi, a mogu obavljati i društvene, privredne i izvanprivredne aktivnosti na području općina i Kantona, koje, sukladno zakonu, mogu obavljati udruge građana.

Članak 30.

Zajednica tehničke kulture na razini općine objedinjava i koordinira rad svih udruza i klubova tehničke kulture na prostoru općine i član je Zajednice tehničke kulture Kantona.

Članak 31.

Zajednica tehničke kulture Kantona objedinjava i koordinira rad svih udruza tehničke kulture, općinskih zajednica tehničke kulture na prostoru Kantona i član je zajednice tehničke kulture Bosne i Hercegovine.

Članak 32.

Udrugama tehničke kulture, općinskim i kantonalnim zajednicama tehničke kulture upravljaju skupštine.

Skupštine općinskih i kantonalnih zajednica tehničke kulture čine predstavnici članica.

Statutom navedenih udruza i zajednica tehničke kulture uređuju se pitanja njihova ustrojstva, mjerodavnosti i načina rada skupštine, te druga pitanja u svezi sa njihovim radom i zadacima.

IV. JAVNE POTREBE U OBLASTI TEHNIČKE KULTURE

Članak 33.

Kanton i općine donose programe javnih potreba u oblasti tehničke kulture, te za njihovu provedbu osiguravaju dio sredstava iz proračuna, sukladno ovom zakonu.

Članak 34.

Javne potrebe Kantona u oblasti tehničke kulture su aktivnosti, poslovi i djelatnosti kantonalnog značaja, kao što su:

- naobrazba i osposobljavanje za stjecanje izvanškolskih tehničkih, tehnoloških i informatičkih znanja i vještina
- programi smotri, natjecanja i izložbi od interesa Kantona
- međunarodna suradnja u oblasti tehničke kulture
- informativno-izdavačka i izdavačka djelatnost iz oblasti tehničke kulture
- istraživačko-razvojni i stručni rad na naobrazbi i osposobljavanju stručnih djelatnika i inovatora
- nabavka opreme i održavanje objekata tehničke kulture od interesa za Kanton
- podsticanje i afirmiranje tehnoloških inovacija kako u zemlji tako i u inozemstvu, i
- promocija bosanskohercegovačkih tehnoloških inovacija u zemlji i inozemstvu.

Program javnih potreba iz stavka 1. ovog članka donosi Sabor Kantona, na prijedlog Vlade Kantona.

Realizacijom programa javnih potreba u oblasti tehničke kulture preko Ministarstva se usklađuju interesi i poduzimaju aktivnosti radi ravnomjernog razvitka tehničke kulture u općinama sa područja Kantona i Kantona kao cjeline, te utvrđuju odnosi u sufinansiranju tehničke kulture na području Kantona.

Članak 35.

Javne potrebe općina u oblasti tehničke kulture su aktivnosti, poslovi i djelatnosti lokalnog značaja koje one utvrde kao svoje javne potrebe.

Javne potrebe općina u oblasti tehničke kulture se ostvaruju:

- podsticanjem djece i mladeži za stjecanje tehničkih, tehnoloških i informatičkih znanja i vještina
- realiziranjem specifičnih programa odgoja, naobrazbe i osposobljavanja djece i mladeži za stjecanje tehničkih, tehnoloških i informatičkih vještina, koji obuhvaćaju talentiranu djecu kao i programe za djecu sa smetnjama u tjelesnom razvoju
- organiziranjem smotri, izložbi i natjecanja u oblasti tehničke kulture od interesa općine
- učešćem na kantonalnim, državnim i međunarodnim natjecanjima, izložbama i manifestacijama tehničke kulture
- realiziranjem programa internih prekvalifikacija i dokvalifikacije zaposlenika i programa organiziranja inventivnog rada
- obavljanjem izdavačke djelatnosti u svezi sa oblasti tehničke kulture od interesa za općinu i Kanton
- nabavkom opreme i održavanjem objekata tehničke kulture od interesa za općinu i Kanton.

Program javnih potreba iz stavka 1. ovog članka donosi općinsko vijeće na prijedlog općinskog načelnika, odnosno zajednice tehničke kulture općine.

Članak 36.

Udruge tehničke kulture stječu sredstva od članarine, priloga, donacija, legata, dobiti privrednih subjekata čiji su vlasnici, i iz drugih izvora sukladno zakonu.

Članak 37.

Sredstva za sufinansiranje javnih potreba Kantona u oblasti tehničke kulture izdvajaju se iz proračuna Kantona na temelju programa iz članka 34. stavak 3. ovog zakona.

Sredstva za sufinansiranje javnih potreba općina u oblasti tehničke kulture izdvajaju se iz proračuna općina na temelju programa iz članka 35. stavak 3. ovog zakona.

Nadzor nad finansijskim, materijalnim i računovodstvenim poslovima korisnika sredstava iz stavaka 1. i 2. ovog članka, kao i svrsishodnu uporabu proračunskih sredstava i primjenu zakonitosti u poslovanju, obavlja organ uprave mjerodavan za

